

Στοι 21 να γίνει η
απάντηση

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΣΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Θέμα: Ελληνικά
Ημερομηνία: 7 Σεπτεμβρίου 2019
Διάρκεια: 1 ώρα και 30 λεπτά

Σταυρ
ΣΑΡ

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΕΞΙ (6) ΣΕΛΙΔΕΣ
ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΝΑ ΔΟΘΟΥΝ ΣΤΟ ΤΕΤΡΑΔΙΟ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΕΧΕΜΕΘΟΣ → ΟΧΙ ΠΑΡΕΙΤΕ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ
ΒΙΒΛΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ Α': ΕΚΘΕΣΗ

(Μονάδες 50)

Να αναπτύξετε το πιο κάτω θέμα σε 400-450 λέξεις:

Η Αστυνομία Κύπρου προτίθεται να ετοιμάσει νέο Κώδικα Δεοντολογίας για τα μέλη της.

Σε κείμενό σας, να παρουσιάσετε τεκμηριωμένα τις εισηγήσεις για το περιεχόμενο αυτού του Κώδικα. Στις εισηγήσεις σας να συμπεριλάβετε πέντε (5) κανόνες που πρέπει να διέπουν την επαγγελματική συμπεριφορά των μελών της Αστυνομίας, εξηγώντας για τον κάθε κανόνα που εισηγείστε γιατί είναι απαραίτητος για την εύρυθμη, σωστή και αποτελεσματική λειτουργία του σώματος.

ΜΕΡΟΣ Β': ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ

(Μονάδες 30)

Να διαβάσετε με προσοχή τα πιο κάτω κείμενα και να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Αυτοί

1. ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

«Εξυπνα» δίκτυα κατά του εγκλήματος

[Οι πόλεις δεν είναι ένας απολύτως ασφαλής ιστός για τους κατοίκους και τους επισκέπτες τους.] Σε ποσοστό 25% στην Ευρώπη, αυτοί εκδηλώνουν ανησυχία για τις ταραχές και τα συμβάντα βίας που εκδηλώνονται στους δρόμους, για τα δίκτυα παρανόμων που ζουν από τις κλοπές, τις ληστείες, τη διακίνηση ναρκωτικών, για τις σκοτεινές υποβαθμισμένες περιοχές, τις ευρύχωρες για κάθε εγκληματική πράξη.

1 ΕΧΕΜΕΘΟΣ
Αστυνομικοί
Ρατσιστές
Ανθρώπινα
Είδη

Όμως, όπως έχει φανερό ο πολίτης, δεν βοηθάει Εμπιστεύει τη σκέψη, απομακρύνει από τον δημόσιο χώρο και καταργεί τον κοινωνικό έλεγχο του. Το εγκλημα περικυβόληται με την καταλυτική εργασία, την αίσθηση της κοινότητας και της αλληλεγγύης, που σήμερα στις «έξυπνες» πόλεις, προσφέρουν τα «έξυπνα» δίκτυα λήψης και επεξεργασίας πληροφοριών.

Με εφαρμογές στις κινητές συσκευές, αντισταθμίζοντας δεδομένα εφαρμογών, από οικιακές, τσιπς, και τα κοινωνικά μέσα δικτύωσης, ένα ευρύτατο ερευνητικό πρόγραμμα που ολοκληρώθηκε στο πλαίσιο του Horizon 2020, παρέχει στον πολίτη κατάλληλα εργαλεία κατά της εγκληματικότητας, ζώνοντας με τους εθνικούς, πρόκειται για μια πλατφόρμα για κοινότητα αυτοεξέλιξης κινητών εφαρμογών και ένα διαδικτυακό επιχειρησιακό κέντρο, που βοηθούν όσους διαβιβάζουν ή επισκέπτονται αστικές κέντρα να αποτυπώνουν και να μεταδίδουν πληροφορίες σχετικά με περιστοπικά στα οποία έχουν μέλη. Με τον τρόπο αυτό προστατεύονται πολίτες από το να πέσουν θύματα εγκληματικών ενεργειών αλλά δίνεται και η δυνατότητα έμεσης απαιτώσεως του συμβάντος.

[Στα μηνύματα των πολιτών που φθάνουν στην πλατφόρμα προστίθενται πληροφορίες που συλλέγουν οι Αρχές για παράδειγμα, από κάμερες στον δρόμο, στοιχεία από τα ιστορικά συμβάντα που διαθέτει μια αρχή ασφάλειας, π.χ. η δημοτική αστυνομία, σχετικές αποφάσεις που συλλέγονται και αποθηκεύονται από τα κοινωνικά δίκτυα και φόρουμ πολιτών στο διαδίκτυο, δημογραφικά στοιχεία, γεωγραφικές πληροφορίες και χάρτες. Όλες οι παραπάνω πληροφορίες συλλέγονται και συσχετίζονται με τη βοήθεια της τεχνητής νοημοσύνης, ώστε να οικοδομηθεί μια ολοκληρωμένη εικόνα για κάθε συμβάν, η οποία στέλνεται πίσω στους χρήστες και στις Αρχές.

[Με βάση όλο αυτό το υλικό, έχουν δημιουργηθεί πολύ χρήσιμες κοινότητες υπηρεσιών. Μία από αυτές είναι η ασφαλής πλατφόρμα μέσα στην πόλη, ώστε ο χρήστης να μπορεί να αποφύγει σημεία όπου έχουν έξοδα επείσοδα, όπου έχουν εκδηλωθεί στο παρελθόν περιστοπικά ληστειών και βίας, να ακολουθήσει μια εναλλακτική διαδρομή και να φθάσει με ασφάλεια στον προορισμό του. Μια παρόμοια υπηρεσία οδηγεί τον χρήστη που έχει εγκλωβιστεί σε περιοχές όπου λαμβάνουν χώρα ταραχές ή συμπλοκές σε σημεία που δεν επηρεάζονται από αυτά τα συμβάντα.

Και όχι μόνο. Στο πλαίσιο της έρευνας, αναπτύχθηκαν και έξυπνα ασφαλιστικά - πολύ μικρές συσκευές, στο μέγεθος μικρού νομίσματος, χαμηλός κόστους και με μπαταρία που διαρκεί για ημέρες, - οι οποίες μπορούν να τοποθετηθούν σε μια τσάντα, μια βολάν, ένα ποδήλατο, σε ένα αντικείμενο που θέλει κάποιος να προστατεύσει από κλοπή. Με τον αισθητήρα αυτό είναι δυνατή η χρησιότητα, αλλά και ο επιστομικός του κλεμμένου αντικειμένου, με τη βοήθεια των άλλων πολιτών, οι οποίοι διαβιβάζουν στο κινητό τους τη σχετική εφαρμογή. Συγκεκριμένα, μόλις ο κότοχος του κλεμμένου αντικειμένου δηλώσει την απώλεια, αυτόματα ο αισθητήρας πίπτει από το επιχειρησιακό κέντρο σε κατάσταση συνομημοσύνης και μπορεί πλέον να αλληλεπιδρά (μαζί) με το κλεμμένο αντικείμενο είτε από ευδιάμεσες πόλεις που έχουν τοποθετηθεί σε κεντρικά σημεία, σταθμούς, μετρό, πλατείες, είτε από κινητά που διαβιβάζουν την εφαρμογή και μετατρέπονται σε κεντρικά αλληλεπιδράσεως κλοπής. Ενημερώνεται το επιχειρησιακό κέντρο σχετικά με τη θέση του κλεμμένου αντικειμένου και εξοικονομεί η επιχείρηση ανάκτησής του.

Κεντρική ιδέα του όλου εγχειρήματος είναι η πρόληψη και η μείωση των εγκληματικών ενεργειών με την εμπλοκή των πολιτών. Όπως σημειώνουν οι ειδικοί, «πρωταγωνιστές στη διάχυση της πληροφορίας και στη μείωση του φόβου για το έγκλημα είναι οι ίδιοι πολίτες, όχι οι αστυνομικές αρχές. Οργανώνονται μέσω των κινητών τους σε ομάδες και κοινότητες, δημιουργώντας τον αποτρεπτικό για το έγκλημα κοινωνικό έλεγχο και συμβάλλοντας στην αποτελεσματικότερη διαχείριση των περιστατικών».

Τασούλα Καραϊσκάκη, εφ. «Καθημερινή», 24/6/2019 (διασκευή)

ΕΡΩΤΗΣΗ Β1:

Να γράψετε, με δικά σας λόγια, περίληψη του πιο πάνω κειμένου σε 130-150 περίπου λέξεις.

(Μονάδες 10)

8

II. Κείμενο για επεξεργασία

Η ηθική παρενόχληση των δημοσίων υπαλλήλων στον εργασιακό χώρο

Το φαινόμενο της ηθικής παρενόχλησης αποτελεί μια μορφή ψυχολογικής παρενόχλησης στους εργασιακούς χώρους, η οποία επιφέρει σοβαρές επιπτώσεις στην ψυχική, σωματική και φυσική υγεία των εργαζομένων και κατ' επέκταση των οικογενειών τους. Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, η ηθική παρενόχληση ορίζεται ως «η συστηματική και διαρκής ψυχολογική επίθεση που δέχονται οι εργαζόμενοι στο εργασιακό περιβάλλον από τους ιεραρχικά ανωτέρους ή τους συναδέλφους. Οι επιθετικές συμπεριφορές στοχεύουν στην ταπείνωση του θύματος, σε πλήγμα της αξιοπρέπειάς του και μπορούν να οδηγήσουν στην απομόνωσή του από τον εργασιακό χώρο». Η ηθική παρενόχληση μπορεί να διενεργείται με πολλές μορφές, όπως προσβολές, κακεντρεχή σχόλια, κοινωνική απομόνωση, συνεχή αρνητικά σχόλια, διάδοση κουτσομπολιού, μειωτικά σχόλια, αφαίρεση αρμοδιοτήτων ή υπερβολική επιφόρτιση αρμοδιοτήτων, εξαναγκασμό σε αδράνεια, λεκτική βία, απειλές, κ.ά.

Τα άτομα που εκτίθενται σε ψυχολογική βία αντιμετωπίζουν ποικίλα ψυχολογικά, ψυχοσωματικά και κοινωνικά προβλήματα που σχετίζονται με υψηλά επίπεδα άγχους και ανησυχίας. Στα προβλήματα, τα οποία παίρνουν τη μορφή διαταραχών και συμπτωμάτων, συγκαταλέγονται η μείωση της αποτελεσματικότητας, της παραγωγικότητας, της συγκέντρωσης, των κινήτρων και του ενδιαφέροντος για εργασία, της εργασιακής ικανοποίησης των εργαζομένων, η μείωση της αντοχής τους στο άγχος, η σωματική δυσφορία, οι καταχρήσεις και οι ψυχολογικές αντιδράσεις.

Το φαινόμενο της ηθικής παρενόχλησης λαμβάνει χώρα σε οποιονδήποτε εργασιακό χώρο, τραυματίζοντας τις εργασιακές σχέσεις και πλήττοντας την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. [...]

Ορισμένες έρευνες υποστηρίζουν ότι οι εργαζόμενοι του δημόσιου τομέα που έχουν μεγαλύτερο επαγγελματικό κύρος και υψηλή επαγγελματική θέση βρίσκονται σε μικρότερο κίνδυνο από αυτούς που βρίσκονται σε κατώτερη ιεραρχική βαθμίδα. Ωστόσο,

υπάρχει η πιθανότητα να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο παρενόχλησης από συναδέλφους τους, εξαιτίας της ιεραρχικής βαθμίδας και των οικονομικών απολαβών τους. Ως προς το φύλο, πολλές μελέτες έχουν αποκαλύψει ότι οι γυναίκες αντιμετωπίζουν μεγαλύτερο κίνδυνο θυματοποίησης από ό,τι οι άνδρες. Ως προς την ηλικία, τα αποτελέσματα των ερευνών ποικίλλουν. Αντίθετα, τα εμπειρικά ευρήματα συγκλίνουν στο ότι το φαινόμενο της ηθικής παρενόχλησης παρατηρείται σε υψηλότερο βαθμό στον δημόσιο τομέα από ό,τι στον ιδιωτικό [1]

Η πρόληψη διά μέσου της εκπαίδευσης και της επιμόρφωσης του ανθρώπινου δυναμικού μιας υπηρεσίας μπορεί να παίξει αποφασιστικό ρόλο στην αποφυγή κινδύνου εμφάνισης της ηθικής παρενόχλησης και, συνεπώς, στη βελτίωση της εργασιακής κουλτούρας. Η εφαρμογή και η συμμετοχή σε εκπαιδευτικά προγράμματα και σεμινάρια, τόσο σε επιχειρησιακό όσο και σε ατομικό επίπεδο, θεωρείται από τις σημαντικές στρατηγικές παρεμβάσεων πρόληψης [1]. Σε ορισμένες περιπτώσεις, απαραίτητη θεωρείται και η παροχή της κοινωνικής υποστήριξης από ειδικούς (ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς) εφαρμόζοντας την ιεραρχία της παρέμβασης: ενημέρωση, πρόληψη και βοήθεια. Συμπερασματικά, η ενημέρωση (για την ηθική παρενόχληση στον εργασιακό χώρο και τα εργασιακά δικαιώματα), καθοδήγηση, ενδυνάμωση και υποστήριξη του προσωπικού θα μπορούσε, αφενός, να βελτιώσει την ενεργητική αντίδραση των θυμάτων που φοβούνται ή δεν γνωρίζουν πώς να αντιδράσουν σε τυχόν περιστατικά ηθικής παρενόχλησης και, αφετέρου, να ενισχύσει την ικανοποίηση των θυμάτων που έχουν καταφέρει να αντιδράσουν.

Επιπρόσθετα, κρίνεται απαραίτητη η συμπερίληψη διατάξεων προστασίας από την ηθική παρενόχληση στους εσωτερικούς κανονισμούς των υπηρεσιών και των επιχειρήσεων και η υιοθέτηση αυστηρών νομικών προδιαγραφών από την εργατική νομοθεσία. Η ηθική παρενόχληση είναι άκρως βλαβερή και η καταπολέμησή της πρέπει να ενταχθεί σε αυτά τα μέτρα, εφόσον θέτει σε κίνδυνο την σωματική και ψυχική υγεία του ατόμου που παρενοχλείται.

Ε. Ζιγρικά, Μ. Πλασιόπου, «Η ηθική παρενόχληση των δημοσίων υπαλλήλων στον εργασιακό χώρο», Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, Τόμος ΙΖ, τεύχος 86, καλοκαίρι 2016, σσ. 69-97 (απόσπασμα, διασκευή)

Ερωτήσεις

B2. (α) Στο κείμενο αναφέρονται διάφοροι τρόποι με τους οποίους μπορεί να εκδηλώνεται η ηθική παρενόχληση. Να ονομάσετε τέσσερις (4) από αυτούς τους τρόπους και να γράψετε σε τι στοχεύει η επιθετική συμπεριφορά αυτού του είδους.

B2. (β) Αντλώντας πληροφορίες από το κείμενο, να εξηγήσετε γιατί η ηθική παρενόχληση στον χώρο εργασίας είναι επιζήμια για τη δημόσια υπηρεσία.

(Μονάδες 10)

B3. (α) Να εντοπίσετε στο κείμενο και να γράψετε δύο (2) κατηγορίες εργαζομένων που, σύμφωνα με την επιστημονική έρευνα, είναι πιο ευάλωτες στο να πέσουν θύματα ηθικής παρενόχλησης στον χώρο εργασίας τους.

B3. (β) Να εντοπίσετε στο κείμενο και να αναφέρετε τρεις (3) εισηγήσεις για την καταπολέμηση της ηθικής παρενόχλησης.

(Μονάδες 10)

ΜΕΡΟΣ Γ (Γλώσσα):

Μονάδες 20

1. Να αντικαταστήσετε την καθεμία από τις έντονα γραμμένες λέξεις των πιο κάτω προτάσεων με τη **συνώνυμή** της, η οποία περιλαμβάνεται στις τέσσερις που σας προτείνονται κάθε φορά και έχει τον ίδιο γραμματικό τύπο. Στο τετράδιο απαντήσεών σας να γράψετε δίπλα από τον αριθμό της κάθε άσκησης μόνο τη λέξη που επιλέξατε.

A. Η Αστυνομία έλαβε όλα τα **ενδεδειγμένα** μέτρα, για την πρόληψη των ατυχημάτων κατά την επιστροφή των παραθεριστών.

(i) ενδεχόμενα

(ii) αποδεδειγμένα

(iii) κατάλληλα

(iv) δέοντα

B. Οι μέτοχοι του **επέρριψαν** τις ευθύνες για τη χρεοκοπία της επιχείρησης.

(i) καταλόγισαν

(ii) έκρυψαν

(iii) κατέφεραν

(iv) επέδωσαν

Γ. Κατέβαλε **επίπονες** προσπάθειες, για να υλοποιήσει τους στόχους του.

(i) επώδυνες

(ii) επίμοχθες

(iii) καταπονεμένες

(iv) επίμονες

Δ. Αναμένεται ότι ένας σωστός αστυφύλακας θα **ασπάζεται** τις αρχές και τις αξίες του σώματος που υπηρετεί.

(i) προσκυνά

(ii) επιδέχεται

(iii) επικρίνει

(iv) ενστερνίζεται

E. Με τα λάθη που διέπραξε στη ζωή του, οδηγήθηκε **αναπότρεπτα** στην καταστροφή.

(i) αναμφίβολα

(ii) ανεπίτρεπτα

(iii) αναπόφευκτα

(iv) ανεπιφύλακτα

(Μονάδες 5)

2. Να σχηματίσετε τον ορθό τύπο των λέξεων που λείπουν από τις πιο κάτω προτάσεις, σύμφωνα με τα στοιχεία που σας δίνονται στην παρένθεση. Η κάθε λέξη που θα σχηματίσετε πρέπει να ταιριάζει γραμματικά και συντακτικά στην αντίστοιχη πρόταση. Στο τετράδιο απαντήσεών σας να γράψετε δίπλα από τον αριθμό της κάθε άσκησης μόνο τη λέξη που θα σχηματίσετε.

A. Η ανάκριση του υπόπτου κράτησε μίαμινη (1,5) ώρα.

B. Αισθάνθηκε ιδιαίτερα προσβάλλων (προσβάλλω, μετοχή) από τις κατηγορίες που ακούστηκαν εις βάρος του στο δικαστήριο.

Γ. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις ανέβηλάν (αναστέλλω) χτες την απεργία που είχαν εξαγγείλει, ενόψει της συνάντησής τους με τον Υπουργό Οικονομικών.

Δ. Σκοπός του κοινωνικού διαλόγου είναι να αποφεύγονται οι μοιρομερείς (μονομερείς) αποφάσεις των εργοδοτών.

E. Το θέμα που προέκυψε είναι υψηλότατο (υψηλός, υπερθετικός βαθμός) σπουδαιότητας.

(Μονάδες 5)

3. Στο πιο κάτω κείμενο υπάρχουν γλωσσικά λάθη. Να εντοπίσετε δέκα (10) και να τα διορθώσετε, μεταφέροντας στο τετράδιο απαντήσεών σας (α) τις λανθασμένες λέξεις και (β) δίπλα από την καθεμιά την αντίστοιχη ορθή.

Στο δελτίο τύπου που ^{έκδωσε} ~~έκδωσε~~ η Αστυνομία χτες γίνεται αναφορά στην προγραμματισθείσα παγκύπρια ^{εξστρατεία} ~~εξστρατεία~~ για εμπέδωση οδικής συνείδησης. Στο ίδιο δελτίο γίνεται αναφορά στον μεγάλο αριθμό θανατοφόρων οδικών συγκρούσεων που ωφείλονται στην οδήγηση υπό την ^{επάρροια} ~~επάρροια~~ αλκοόλης ή ναρκωτικών ουσιών. Αναφέρεται ^{επίσης} ~~επίσης~~, ότι την προηγούμενη ημέρα συλλήφθηκε 30χρονος, για διευκόλυνση των ανακρίσεων σχετικά με διερευνώμενη υπόθεση παράνομης κατοχής ναρκωτικών, ο οποίος και οδηγήθηκε ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας. Στο ίδιο δελτίο περιλαμβάνεται έκλυση της Αστυνομίας προς τους πολίτες για πληροφορίες σε σχέση με γυναίκες που έχουν δηλωθεί ως ελλείποντες. Τέλος, στο δελτίο ανακοινώνεται η διοργάνωση από την Αστυνομία Κύπρου διεθνή συνεδρίου με θέμα τις τοξικοεξαρτήσεις.

Διόρθωση

(Μονάδες 10)

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

(5)

Θανατοφόρα